

света“, за да се подпомагат селските училища. Всъщност в града се създават две просветни дружества - учителско, наречено „Напредък“ и „Селска просвета“. Последното е сред първите през Възраждането сдружения, насочени към ограмотяване на селското население.

В региона, чрез спомоществования се разпространява и списанието за религиозно-нравствена просвета „Слава“.

Редакцията оповестява спомогателите си в 6-та си книжка, излязла през октомври 1871 г. Удивително е, че списъкът с „родолюбивите господа“, осигурили по едно годишно течение за селските училища в Оряховска област, се оглавява от „Геча-аа заде Ахмед бей“ (Генч ага), следван от протосингела Алипий, председател на черковно оряховската община, свещеници, учители и граждани на Оряхово, предплатили абонамента за училищата в селата Търнак, Крушовене, Струпен, Остров, Лепица, Добролево, Кнежа, Койнаре, Селановци, Козлодуй, Крушовица, Бяла Слатина, Бреница, Еница, Букьовци, Горна Гнойница (сега Монтанско) и Алтимир.

Генч ага не е единственият пример, когато представител на управляващите среди в Османската империя подпомага българската книжнина. Други овластени лица, като например оряховският каймакамин, също са засвидетелствани в дарителските списъци на новобългарските печатни издания⁷. Необичайното в случая е, че Генч ага дава лептата си за печатно издание, проповядващо християнската религия, пренебрегвайки по този начин не само народностната си, но и верска принадлежност.

Сред българските спомощници преобладават духовниците, учителите, търговците и занаятчиите, съставляващи най-будната част от българското възрожденско общество, която проправя пътя за развитието на новобългарската култура.

„Слава“ изказва „гореща благодарност и признателност“ към дарителите си и в книжката си от ноември 1871 г. Те отново са свещеници, учители и граждани, сред които и един арменец (хаджи Агоп ага Анониян). Благодарение на набраните с помощта на дружество „Селска просвета“ спомоществователи, изданието се разпространява в 28 селища и се нарежда на почетното второ място по този показател в региона.

На страниците си, списанието анонсира заглавията на новоизлезли или предстоящи за отпечатване български книги и учебници, някои от които в последствие намират широка популярност във Врачанския край.

Подобна практика да представя новопоявилите се български издания прилага и просветно-педагогическото списание „Училище“, намерило добър прием тук. В програмната си статия то обещава „да бъде училище в ръката на всеки и училище не само за деца, но и за всяк любочитател.“ (кн. 1, 5 ноем. 1870 г.) В рубрика-